

INTERAKČNÝ A VYUČOVACÍ ŠTÝL UČITEĽOV V PREGRADUÁLNEJ PRÍPRAVE A PRAXI

PaedDr. Lucia Süttö, PhD.

Záverečná konferencia

VEGA 1/0084/21 „Osobnostné, kognitívne a motivačné prediktory profesijných kompetencií učiteľov v pregraduálnej príprave a v praxi“

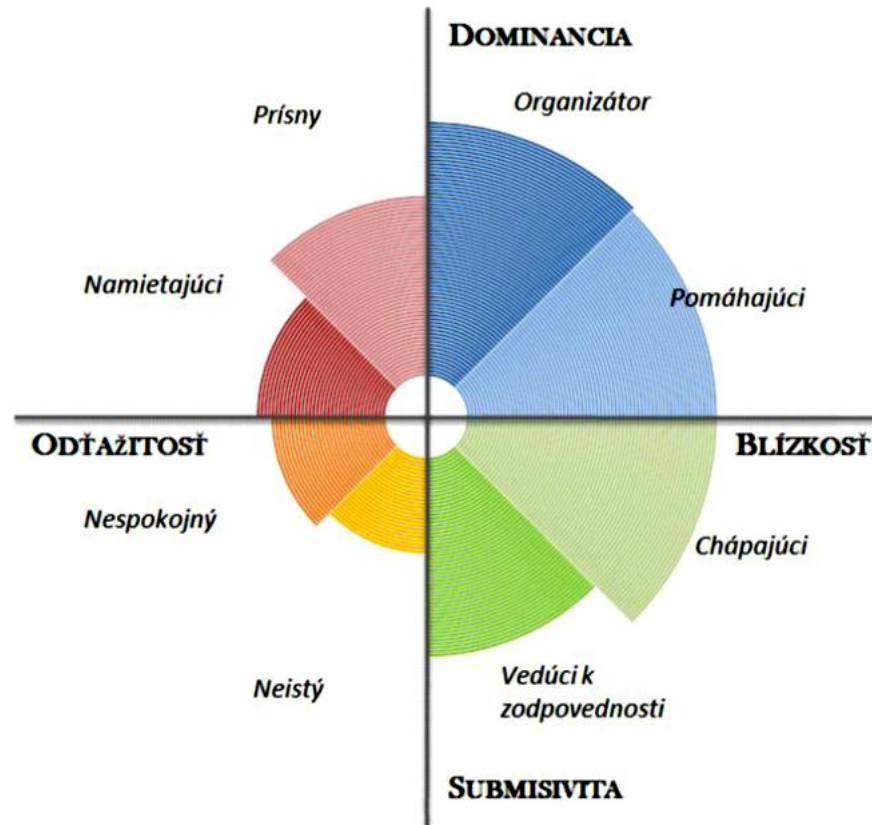
20.11.2023

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA PEDAGOGICKÁ
V NITRE FAKULTA

INTERAKČNÝ ŠTÝL UČITEĽA

Cirkuplex interakčného štýlu učiteľa (Zdroj: Kočišová, 2014)

Budovanie pozitívneho a podporujúceho vzťahu medzi učiteľom a žiakom, ktorý je založený na vzájomnom porozumení a emocionálnom prijatí by malo byť prirodzenou súčasťou pedagogického procesu v školskom prostredí a aj mimo neho. Pre učiteľa je dôležitá reflexia a poznanie, prípadná korekcia interakčného štýlu a svojej emocionálnej inteligencie, ktorá by mala byť východiskovou bázou pre jeho správanie.

(Heinzová, Kubejová, 2020).

INTERAKČNÝ ŠTÝL UČITEĽA

Mareš, Gavora (2004): **Organizátor vyučovania, Napomáhajúci žiakom , Chápajúci , Vedúci k zodpovednosti , Neistý , Nespokojný , Karhajúci , Prísny**

Learyho model: dimenzie sa ďalej kategorizujú – **Organizátor a Napomáhajúci** spadajú do dimenzie **dominancia a láska**, **Chápajúci a Vedie k zodpovednosti** do dimenzie **submisivita a láska**, **Neistý a Nespokojný** do dimenzie **submisivita a hostilita**, **Karhajúci a Prísny** do dimenzie **dominancia a hostilita**.

Môžeme vyvodiť nasledovné závery o interakčnom štýle učiteľa:

Individuálny spôsob interakcie s okolím predovšetkým so žiakmi

Relatívne stabilná charakteristika učiteľa

Činiteľ ovplyvňujúci kvalitu vzťahov v triede a klímu triedy

Činiteľ ovplyvňujúci kvalitu vzdelávacieho procesu

VYUČOVACÍ ŠTÝL UČITEĽA

Turek (2010): **autoritatívny vyučovací štýl - demokratický vyučovací štýl - liberálny vyučovací štýl**. V roku 2014 zaradil štvrtý: **nevyhranený vyučovací štýl** (podobne Rovňaková (2015)).

Witkin (In Škoda, Doulik, 2011):

- globálny vyučovací štýl
- analytický vyučovací štýl
- manažérsky vyučovací štýl
- facilitačný vyučovací štýl
- liberálny vyučovací štýl

Vzhľadom k dominancii pravej, alebo ľavej mozgovej hemisféry delia autori Škoda a Doulik (2011):

- pravohemisférový vyučovací štýl
- ľavohemisférový vyučovací štýl

POROVNANIE INTERAKČNÉHO A VYUČOVACIEHO ŠTÝLU UČITEĽA

INTERAKČNÝ ŠTÝL UČITEĽA	VYUČOVACÍ ŠTÝL UČITEĽA
Relatívne stála charakteristika osobnosti prejavujúca sa v správaní, konaní a reagovaní na určité situácie.	Dynamický, nestály spôsob jeho práce závislý na viacerých činiteľoch.
Prejavuje sa: <ul style="list-style-type: none"> ➤ v komunikácii a vo vzťahoch so žiakmi, ostatnými pedagogickými i nepedagogickými zamestnancami, vedením školy i rodičmi respektíve zákonnými zástupcami, ➤ vo výbere didaktických aktivít a v spôsobe skúšania, riadenia i kontrole práce, ➤ vychádza zo vzájomných interakcií. Pričom treba brať do úvahy, že interakcia je vždy dvojstranná (resp. viacstranná), ➤ počas vystavenia záťaži a stresu, ➤ typická charakteristika učiteľa.	Prejavuje sa: <ul style="list-style-type: none"> ➤ pri riešení pedagogických situácií, ➤ pri výbere vyučovacích metód, foriem, postupov, prostriedkov atď., ➤ v projektovaní vyučovania, priamo na výučbe, postupoch a štruktúre vyučovacej hodiny, ➤ najmä v učiteľovom myslení, ➤ môže byť rôzny v závislosti od vyučovaného predmetu a skupiny žiakov, ktorých vyučuje, ➤ učiteľ sa ho snaží meniť na základe činiteľov vstupujúcich do edukačného procesu.

VÝSLEDKY VÝSKUMU

Učitelia v pregraduálnej príprave:

pozitívne vzťahy

vyučovací štýl podporujúci - kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na ciele - kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl podporujúci - vedecké myslenie (slabý),

vyučovací štýl manažér - vedecké myslenie (stredne silný)

negatívny vzťah

vyučovací štýl orientovaný na vedomosti – kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na ciele - vedecké myslenie (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na vedomosti - vedecké myslenie (stredne silný),

VÝSLEDKY VÝSKUMU

Učítelia v praxi:

negatívny vzťah

vyučovací štýl orientovaný na ciele - kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na vedomosti - kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl manažér - kognitívna reflexia (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na ciele - vedecké myslenie (stredne silný),

vyučovací štýl orientovaný na vedomosti - vedeckým myslením (stredne silný)

ZÁVERY

Sebapoznanie a sebareflexia je dôležitým kritériom pre zhodnocovanie a zefektívňovanie svojej práce čo následne vedie k motivačným činiteľom, zlepšovaniu kvalite práce učiteľa a môže byť predpokladom odd'aloovania procesu vyhorenia v učiteľskej profesii.

Potrebuje zvyšovať kvalitu našich škôl.

Vysoká kvalita vzdelávacieho systému:

- = kvalita vyučujúcich, kvalita prostredia školy, kvalita pomôcok a prostriedkov vyučovania,
- = vysoko vnútorne motivovaní žiaci so zapojením maximálnych síl a úsilia do edukačného procesu,
- = kvalita učenia,
- = základná podmienka funkčnosti a existencie škôl.